

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Marie Součkové a soudců JUDr. Antonína Koukala a JUDr. Lenky Kaniové v právní věci **žalobce R., spol. s r. o.**, zastoupeného JUDr. Ing. Vladimírem Nedvědem, advokátem se sídlem Zítkova 9, Litoměřice, proti **žalovanému Celnímu ředitelství v Ústí nad Labem**, El. Krásnohorské 2378/24, Ústí nad Labem, o přezkoumání rozhodnutí žalovaného ze dne 31. 8. 2001, čj. 5176/2001-01, vedené u Krajského soudu v Ústí nad Labem pod sp. zn. 15 Ca 389/01, o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Ústí nad Labem ze dne 2. 4. 2003, čj. 15 Ca 387/01-16,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **s e z a m í t á .**
- II. Žalovanému **s e n e p ř i z n á v á** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

O d ů v o d n ě n í :

Rozhodnutím žalovaného označeným v záhlaví tohoto rozsudku bylo zamítnuto odvolání žalobce (dále též „stěžovatel“) proti rozhodnutí Celního úřadu Ústí nad Labem ze dne 27. 3. 2001, č. j. 4307/2000-01, TR 64/2000/O, jímž bylo konstatováno, že žalobce porušil ustanovení § 293 písm. d) zákona 13/1993 Sb., celní zákon, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „celní zákon“), když způsobem uvedeným v citovaném ustanovení porušil ustanovení § 105 odst. 4 celního zákona, za což byla žalobci uložena podle ustanovení § 299 odst. 1 písm. a) celního zákona pokuta ve výši 15 000 Kč. V odůvodnění rozhodnutí žalovaný uvedl, že stěžovatel, jenž v celním řízení vystupoval formou nepřímého zastoupení na základě komisionářské smlouvy coby deklarant, způsobil, že mu bylo zboží propuštěno na základě

nepravých, pozměněných nebo padělaných dokladů nebo nesprávných nebo nepravdivých údajů, a je tedy osobou odpovědnou za výše uvedené porušení celních předpisů.

Rozsudkem Krajského soudu v Ústí nad Labem ze dne 2. 4. 2003, č. j. 15 Ca 387/01-16 byla zamítnuta žaloba proti výše uvedenému rozhodnutí žalovaného s konstatováním, že se žalobce dopustil zmíněného deliktu, je za něj odpovědný a nebyl tedy napadeným rozhodnutím žalovaného zkrácen na svých právech. Soud prvního stupně uvedl, že v daném případě byl za deklaranta považován i nepřímý dovozce nebo vývozce, neboť tento činí celní prohlášení ve prospěch zastoupené osoby vlastním jménem; pokud tedy deklarant uvedl v celním prohlášení nesprávné nebo neúplné údaje, na jejichž základě bylo zboží propuštěno, způsobil porušení celních předpisů podle § 293 písm. d) celního zákona. V daném případě byla deklarantem právnická osoba, jež se svým jednáním dopustila celního deliktu podle ustanovení § 298 celního zákona; odpovědnost právnické osoby za celní delikt byla objektivní, proto nebylo nutné zjišťovat, zda k naplnění skutkové podstaty deliktu došlo v důsledku jejího zavinění. Nebylo proto nutné zkoumat ani případné zavinění osoby, jež byla za právnickou osobu podle ustanovení § 9 odst. 2 zákona č. 337/1992 Sb., o správě daní a poplatků, ve znění pozdějších předpisů, oprávněna k jednání před celními orgány. Jak uvedl krajský soud, ze správního spisu jednoznačně vyplynulo, že celní prohlášení vyhotovil právě žalobce, jenž tak nese delikt ní odpovědnost za v nich obsažené nesprávné či nepravdivé údaje zjištěné příslušným celním orgánem v rámci provedeného šetření. V odstavci 54 celní deklarace uvedené v příloze 16 k vyhlášce č. 135/1998 Sb. jsou sice skutečně uvedena jména a podpisy různých fyzických osob, ačkoliv tam správně měly figurovat označení žalobce, avšak s ohledem na shora uvedená zjištění lze učinit závěr, že tyto osoby byly zaměstnanci žalobce, kteří měli oprávnění deklarace za něj vyhotovit a podepsat. I když deklarace nebyly vyplněny v souladu s vyhláškou 135/1998 Sb., nemá podle sdělení soudu prvního stupně tato skutečnost vliv na závěr o odpovědnosti žalobce za celní delikt, neboť z žádného právního předpisu nelze dovodit, že se jej dopouští ten, jehož jméno a podpis figurují v odstavci 54 celní deklarace.

Proti uvedenému rozsudku podal žalobce v zákonné lhůtě kasační stížnost, v níž sděluje, že soud prvního stupně učinil na základě správných skutkových zjištění nesprávný právní závěr, když dospěl k závěru, že nesprávně vyplněné deklarace v souladu s vyhláškou č. 135/1998 Sb. nemají žádný vliv na závěr o odpovědnosti stěžovatele za celní delikt, když z žádného právního předpisu nelze dovodit formální pravidlo, že se ho dopouští ten, jehož jméno a podpis figuruje v odst. 54 celní deklarace. Stěžovatel uvádí, že tento názor soudu prvního stupně je právně nesprávný, což má za následek nezákonnost napadeného rozhodnutí. Nesprávnost právního názoru spočívá podle názoru stěžovatele v tom, že stěžovatel je odpovědný za celní delikt proto, že z žádného právního předpisu nelze dovodit formální pravidlo, že se celního deliktu dopouští ten, jehož podpis a jméno figurují v odst. 54 celní deklarace. Stěžovatel tvrdí, že takové formální pravidlo existuje, a to v příloze 16 k vyhlášce č. 135/1998 Sb., kde v příloze k odst. 54 deklarace pod bodem 174 se uvádí, že správnost údajů, pravost dokladů a odpovědnost za plnění povinností vyplývajících z propuštění zboží do navrženého režimu nebo ukončení režimu se potvrzuje uvedením obchodního jména nebo jména a příjmení deklaranta nebo jeho zástupce a podpisem oprávněné osoby. Pod bodem 175 téže přílohy se pak uvádí, že je-li deklarantem nebo jeho zástupcem právnická osoba, doplní ten, kdo doklad podepsal, svoje jméno, příjmení a pracovní funkci, kterou ve vztahu k deklarantovi nebo jeho zástupci zastává a jehož jménem celní prohlášení podává. Z uvedeného vyplývá, že zodpovědnost za údaje uvedené v deklaraci má ta osoba, která

potvrdila v odst. 54 deklarace správnost údajů a to způsobem uvedeným v citované vyhlášce. Protože v odst. 54 předmětných celních prohlášení není tímto způsobem stěžovatelem potvrzena právnost údajů v celním prohlášení obsažených, pravost dokladů a odpovědnost za plnění povinností vyplývajících z propuštění zboží, nemůže být stěžovatel odpovědný za celní delikt. Vzhledem k uvedeným skutečnostem stěžovatel navrhuje, aby rozsudek krajského soudu byl zrušen a věc byla vrácena tomuto soudu k dalšímu řízení. Současně stěžovatel požaduje náhradu nákladů řízení ve výši 6500 Kč.

Žalovaný ve svém vyjádření ke kasační stížnosti uvedl, že skutečnost, v nichž stěžovatel spatřuje nezákonnost rozhodnutí, o kterém bylo v řízení o správní žalobě rozhodnuto kasační stížností napadeným rozsudkem, jsou totožné se žalobními body, proto žalovaný toliko odkázal na své vyjádření k žalobě, jež je součástí soudního spisu.

Kasační stížnost je podle § 102 a násl. s. ř. s. přípustná a stěžovatel v ní namítá důvody odpovídající ustanovení § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s. a jejím rozsahem a důvody je Nejvyšší správní soud podle § 109 odst. 2 a 3 s. ř. s. vázán. Proto se Nejvyšší správní soud zabýval otázkou, zda krajský soud v předcházejícím řízení správně posoudil právní otázku.

Nejvyšší správní soud přezkoumal kasační stížnost stěžovatele a dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná.

Nesprávné posouzení právní otázky spočívá v tom, že je na správně zjištěný skutkový stav aplikován nesprávný právní závěr, popř. je aplikován správný právní názor, který je však nesprávně vyložen. Nejvyšší správní soud taková pochybení v napadeném rozhodnutí Krajského soudu v Ústí nad Labem neshledal. Krajský soud v Ústí nad Labem při vlastním přezkoumání žalobou dotčeného rozhodnutí správního orgánu správně vyšel ze skutkového a právního stavu, jenž existoval v době rozhodování žalovaného správního orgánu, a zabýval se všemi výroky napadeného rozhodnutí v rámci žalobních bodů. Podle názoru Nejvyššího správního soudu Krajský soud v Ústí nad Labem právní otázku v předcházejícím řízení posoudil správně a stejně tak je výrok rozhodnutí krajského soudu (obdobně jako předcházející rozhodnutí žalovaného) dostatečně odůvodněn.

Odpovědnost právnických osob a fyzických osob vystupujících jako podnikatelé je v celním zákoně založena tak, že tyto subjekty odpovídají za porušení právních povinností bez ohledu na zavinění. Je tomu tak z praktických důvodů ve snaze zjednodušit postavení celních orgánů při ukládání sankcí podnikatelským subjektům. Zjišťování a dokazování zavinění v situacích, kdy porušení povinností je často výsledkem činnosti řady jednotlivců, tak jak to ostatně namítal i žalobce, by totiž bylo velmi obtížné a zdoluhavé. Proto je právní úprava celních deliktů založena na objektivní odpovědnosti za výsledek, na rozdíl např. od odpovědnosti podle trestního zákona.

Podle § 105 odst. 4 celního zákona je podání celního prohlášení považováno za projev vůle deklaranta navrhnout předmětné zboží k propuštění do příslušného režimu. Podáním celního prohlášení potvrzuje deklarant správnost údajů v něm obsažených, pravost dokladů, kterými je doloženo a zavazuje se k plnění povinností, vyplývajících z propuštění zboží do navrženého režimu. Podle § 32 odst. 3 vyhlášky č. 135/1998 Sb. je způsob uvádění údajů v deklaraci, doplňkové deklaraci a ložném listu, jakož i další náležitosti související s podáváním celního prohlášení na těchto tiskopisech, uveden v čl. I přílohy č. 16 k této vyhlášce (před jejím vydáním pak zcela obdobně ve vyhlášce č. 92/1993 Sb.). Celní prohlášení, které je činěno písemnou formou na předepsaném tiskopise „jednotná celní deklarace“ (dále jen „JCD“), je vždy podáváno celním deklarantem nebo jeho zástupcem (zaměstnancem). V odst. 54 JCD činí deklarant prohlášení, které stvrzuje svým podpisem,

případně i otiskem razítka. Odstavec 173 uvedené přílohy č. 16 stanoví, že při dovozu a při vývozu potvrzuje deklarant nebo jeho zástupce, že dovoz nebo vývoz se uskutečňuje v souladu s platnými právními předpisy, že jím uvedené údaje jsou správné, připojené doklady jsou pravé a zavazuje se k plnění povinností, vyplývajících z propuštění zboží do navrženého režimu. Z ustanovení, na něž žalobce v žalobě i v kasační stížnosti odkázal s tím, že odpovědnost za vyplnění JCD má osoba, jež v odst. 54 deklarace potvrdila správnost údajů, nelze dovodit, že se odpovědnost za vyplnění JCD přenáší na fyzické osoby, které jako zaměstnanci či zástupci právnické osoby učinily prohlášení v JCD. Uvedená ustanovení pouze upravují způsob vyplňování JCD za právnickou osobu a způsob stvrzování pravdivosti údajů, nikoliv odpovědnost příslušného subjektu za údaje v JCD. Krajský soud tedy nepochybil, když dané porušení celního zákona považoval za delikt právnické osoby.

Celní zákon v ustanovení § 293, kdy dochází k porušení celních předpisů. Jsou v něm tedy uvedeny skutkové podstaty těchto porušování. Celní úřad použil a žalovaný převzal pro kvalifikaci protiprávního jednání žalobce ustanovení § 293 písm. d) celního zákona, podle něž poruší celní předpisy ten, kdo způsobí, že mu bylo zboží propuštěno na základě nepravých, pozměněných nebo padělaných dokladů nebo nesprávných nebo nepravdivých údajů. Podle § 298 odst. 1 celního zákona se celního deliktu dopustí právnická osoba, která porušila nebo ohrozila zájem společnosti způsobem uvedeným v § 293. Porušení zájmu společnosti žalobcem je zdůvodněno shora, celní delikty jsou doloženy a použité sankce odpovídají § 299 odst. 2 celního zákona. Vzhledem k těmto skutečnostem Nejvyšší správní soud shledal, že soud prvního stupně správně konstatoval, že rozhodnutí žalovaného i správního orgánu prvního stupně bylo vydáno v souladu se zákonem a proto žalobu proti uvedenému rozhodnutí žalovaného zamítl.

Nejvyšší správní soud proto kasační stížnost žalobce jako nedůvodnou zamítl podle ustanovení § 110 odst. 1 věty druhé s. ř. s.

O nákladech řízení o kasační stížnosti rozhodl soud podle ustanovení § 60 odst. 1 věta první s. ř. s., neboť neúspěšnému žalobci náhrada nákladů řízení nepřísluší a žalovanému v souvislosti s kasační stížností žalobce žádné náklady nad rámec jeho úřední činnosti nevznikly.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 27. ledna 2004

JUDr. Marie Součková
předsedkyně senátu